СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 136. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 14-го ЧЕРВНЯ 1950 — No. 136. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 14, 1950 VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ТУРБОТА ЗА РОЗПОДІЛ ФАРМЕРСЬКИХ ПРОДУКТІВ

Вашингтон, 12. червня. — През. Труман виявив свою турботу за наладнання розподілу фармерських продуктів, як підставу до розв'язки інших домашніх проблем. У промові, виголошеній на майдані перед Білим Домом до Краєвого Товариства Директорів Радієвих Фарм, сказав Труман, що він прислухується кожного ранку до фармерської радієвої програми і тому знає фармерські справи. „Поступ в організаціях фарм і в керівництві фарм тепер такий великий, як поступ зроблений в промисловій організації і промисловім керівництві. Це помагає країні. Ми тепер не турбуємося тим, що нам забракне харчів. Одначе ми маємо труднощі в наладнанні системи розподілу. Якщо нам вдасться наладнати систему розподілу фармерських продуктів на такий лад, як це зроблено з розподілом в промислі, тоді головна частина наших домашніх проблем буде розв'язана" — сказав президент.

Опісля додав ще такі загальні завваги: „Нам головно треба змагати, щоб бизнесмени і промисловці і робітництво і фармерський стан були поставлені на рівній базі на те, щоб дістати свою частку добробуту нашої великої країни. Ми тепер найшлися в добі, в якій прихід зростає на велетенські розміри, отже нам треба поставити промислову продукцію і фармерську продукцію, як теж і розподіл тих двох продукцій на такій базі, щоб кожний мав справедливий уділ і то за ціну, яку ми були б у спроможності платити. Я думаю, що це є ціль програми, яку можна б назвати Справедливим Розподілом, а яку має на думці теперішня адміністрація."

ПРИБЕРЕЖНІ МІСТА ПЛЯНУЮТЬ АТОМОВУ ОБОРОНУ

Сан Франсіско, 12 червня. — Головні міста, положені на Західному побережжі, находяться у віддалі тільки десять годин, які потрібні для перелету російських літаків з найближчої їхньої бази. Ці міста можуть стати головною ціллю нападу ворога атомовою зброєю. На це звернув увагу посадник міста Сан Франціско, Елмер Робінсон, щоб спонукати відповідальні чинники до складення плянів для оборони. Він висловив закид на адресу федерального уряду, що той не повідомляє управи міст про спеціяльні зарядження, якими мали б керуватися промислові осередки й прибережні міста на випадок нападу атомовими бомбами. Ідеться головно про відповідальність за оборону міст, а саме, чи її перебирає на себе федеральний уряд, чи управи міст. Оці думки висловив він на нарадах прибережних муніципальних урядовців для складення програми оборони проти атомового нападу. У нарадах беруть участь теж і цивільні урядовці краєвої оборони та представники збройних сил. За словами Робінсона, наради мають покласти основи для оборони, які можуть стати вказівкою для інших міст. Медичні знавці висловили погляд, що при обороні проти атомового нападу найбільшу увагу треба звернути на контролю комунікаційних засобів під час евакуації великих міст. Небезпека від атомових бомб не лежить у безпосередніх випадках смерти, а в розвіянні частин атомових бомб до сусідніх місцевостей, як це можна було завважати в Японії, пригадував д-р Стаффорд Ворен, голова медичної школи університету Каліфорнія.

МАФІЯ БЕРЕ УЧАСТЬ В АМЕРИКАНСЬКИХ ЗЛОЧИНАХ

Вашингтон. — Сенатська комісія для прослідження злочинів найшла докази, що сицилійське товариство Чорної Руки має свої розгалуження в Злучених Державах і причиняється до поширення злочинів. Це товариство звісне теж під іменем Мафії. Сен. Естес Кіфовер, який стоїть на чолі комісії, виявив, що комісія розглядає тепер діяння Мафії, головно в поширенні продажу наркотиків. Мафія була заснована в Сицилії перед сто роками як організація вбивників. Деякі її члени зайшли до Америки коло 1850 р. Вони сповняли часті злочини вбивства серед італійських імігрантів, одначе вславились вбивством поліційного урядовця в Ню Орлінс в 1890 р. Від тоді влада взялася невргічно до здавлення Мафії. Комісія провірює теж, чи звісний рекітір Костелло не належить до Мафії.

СЕНАТ УХВАЛИВ ПРОДОВЖЕННЯ КОНТРОЛІ КОМІРНОГО

Сенат ухвалив продовжити на шість місяців закон про контролю комірного. Крім того міста, які хочуть завести свої розпорядки в цій справі, можуть це зробити на дальших шість місяців. Ухвала піде до палати репрезентантів, щоб могла бути обов'язуюча.

НАДІЯ НА НОВУ СВІТОВУ ФЕДЕРАЦІЮ РОБІТНИЧИХ ЮНІЙ

Вашингтон. — Американські робітничі провідники висловлюють переконання, що нова Міжнародна Конфедерація Вільних Робітничих Юній стане головною силою у боротьбі за волю й демократію в робітничому світі. Вона складена тільки шість місяців тому, одначе набирає швидко належного значення.

ЗАБОРОНА МАСОНСЬКИХ ЛЬОЖ В МАДЯРЩИНІ

Будапешт, 13. червня. — Комуно-мадярський уряд проголосив вчора декрет, забороняючи в цій країні вільно-масонські льожі, називаючи їх „місцями зборів ворогів народної республіки". Першим, що видумав заборону масонських льож, був Гітлер.

БРИТАНСЬКИЙ КОРЕСПОНДЕНТ „ВИБРАВ НЕВОЛЮ"

Берлін, 13. червня. — Британський громадянин Джан Піт, керівник місцевого бюра пресово-інформаційної агенції Ройтер, перейшов на совєтський бік, прохаючи азилю в Східній Німеччині. На скликаній шефом інформаційного відділу комуно-німецького марионеткового уряду, Ґерґартом Айслером, пресовій конференції Піт прочитав довгу заяву, в якій за причини свого поступку подає переконання, що Злучені Держави і Британія приготовляються до війни проти Совєтського Союзу, нехіть до Злучених Держав та їх ролі в світі і їх „господарське використування" цеї ролі, як теж своє „переконання" про мирні цілі Совєтського Союзу. Безпосередньою причиною його зрадництва мала бути демонстрація комуністичної молоді, вістки про яку, по його думці, інші кореспонденти подали невірно і тому він вважає їх „манекінами англо-американських підпалювачів війни".

АМЕРИКА ОБІЦЯЄ $10,000,000 НА ЗДІЙСНЕННЯ 4. ПУНКТУ

З. Д. А. ЗБІЛЬШАТЬ СВІЙ ВКЛАД ДО $12,500,000, ЯКЩО ІНШІ ДАДУТЬ $8,300,000

Лейк Соксес, 13 червня. — Представник Злучених Держав Америки в Об'єднаних Націях, Мр. Віллард Л. Торп, заповів вчора, що ця країна дасть 10 мільйонів долярів на здійснення програми допомоги в розвитку відсталих країн, якщо інші держави дадуть на ту ціль 7 мільйонів. Він рівночасно заявив, що Америка збільшить свій вклад до $12,500,000, якщо інші країни дали б $8,300,000. Мр. Торп вважає, що на започаткування цеї великодушної програми та вдержання її в дії до кінця грудня 1951 року потрібно в загальному — 20,800,000 долярів, з чого Злучені Держави готові покрити 60%. Програма, як відомо, передбачає багатобічну технічну допомогу в розвитку відсталим країнам. Крім Злучених Держав, відповідні фонди на ту ціль мали б зложити ще: Британія, Франція, Голандія, Бельгія, Венесуеля, Болівія, Етіопія, Норвегія, Бразилія, Швеція, Пакистан, Канада, Австралія, Іран та Югославія. Совєтський Союз та його сателіти, як звичайно, бойкотують цю міжнародну акцію для добра людства та його прогресу. Конгрес ЗДА вже уповажнив використати на ту ціль 25 мільйонів долярів, але ще не призначив грошей. Сподіються, що акція в Конгресі буде переведена протягом найближчих тижнів. Як відомо, державний департамент запросив до співпраці в цій програмі теж краєві добровільні допомогові агенції, між ними теж ЗУАД Комітет.

АРХІВ ЛІГИ НАЦІЙ ПЕРЕДАНИЙ ОБЄДНАНИМ ДЕРЖАВАМ

Ню Йорк. — Фундація Вудро Вилсона передала Обєднаним Державам повну збірку документів, які були призбирані фундацією від самого початку існування цієї міжнародної установи. Фундація переховувала яких 100,000 різних друків, письм, книжок і записок. Її легко було це зробити, бо туди присилано всі урядові копії друків Ліги Націй. Крім того деякі патріоти передали були їй свої збірки, які відносяться до міжнародних справ. Сама бібліотека фундації містить 16,000 томів. Збірку перебрав від Фундації генеральний секретар О. Д., Триґве Лі. При цій нагоді він згадав про подібности цілей обох світових організацій. Предсідник фундації, д-р Гері Д. Гідеонс, підписав відповідний контракт передачі архіву.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ ПЛЯН ЗАГРОЖУЄ МОЛОЧНОМУ ФАРМЕРСТВУ — ДЮІ

Вотертавн, Н. И. — Губернатор Томас Е. Дюі в цілій низці промов в цій околиці скритикував рільничу програму Справедливого Розподілу і заявив, що вона загрожує банкротством для молочарських господарств, а так само і годувальникам дробу стейту Ню Йорк. Надіються, що завваги губ. Дюі найдуть відгомін в обох політичних партіях. Дюі закидає теперішній адміністрації Трумана використування рільництва для політичних цілей. Він каже, що федеральний департамент рільництва легковажить стейти при змаганнях до продажу молока, зацо відповідальні на рівні федеральний і стейтові уряди.

ДЖЕФІ НЕ ХОЧЕ ВІДПОВІДАТИ СЕНАТОРАМ

Вашингтон. — Колишній редактор журналу „Америйжія", який в 1945 р. був покараний за посідання тайних документів, викрадених з департаменту стейту, відмовився відповісти на багато питань, коли його покликали на свідоцтво сенатської слідчої комісії. Він навіть не відповів на питання, чи він комуніст. Тому, що засідання комісії було тайне, не можна багато довідатися про питання, які йому ставлено. Кажуть тільки, що питань була ціла сотня. Кажуть, що він може бути покараний за непослух Конгресові, як це сталося з іншими впертими свідками.

СПІЛЬНИЙ КАНДИДАТ ТРЬОХ ПАРТІЙ ПРОТИ МАРКАНТОНІЯ

Ню Йорк. — Посадник міста, Вилєм О'Двайер, вийшов з заявою, що він підтримуватиме кандидатуру Джеймса Донована проти теперішнього конгресмена Віта Маркантонія, який постійно йде по комуністичній лінії в своїх заявах і при голосуванні в Конгресі. Донован, це колишній стейтовий сенатор з Демократичної партії. Його поставили на конгресмена у 18 дистрикті представники партій: Демократичної, Республіканської і Ліберальної.

СТРАЙК В ГАЗЕТІ „ВОРЛД ТЕЛЕГРАМ"

Нюйорська Ґілда Газетярів оприлюднює рішення, що викликає страйк всього персоналу газети „Ворлд Телеграм анд Сан". Зпосеред 500 затруднених у видавництві осіб виходять на страйк не тільки технічні сили, але й члени редакції. Тримісячні переговори для складення нового контракту не принесли успіху, отже між робітниками запало рішення вийти на страйк.

ҐРІН ПРОТИ ЗАБОРОНИ СТРАЙКУ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ

Вашингтон. — Вилєм Ґрін, голова Американської Федерації Праці, заявив, що спроба ухвалення закону з забороною страйку на залізницях виглядає на спробу „заведення частини совєтської філософії в американському житті". Це сказав він як свідок в комісії, яка підготовляє в Конгресі відповідний закон.

ФРАНЦІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ ЗМІНУ СВОГО СТАНОВИЩА В СПРАВІ КИТАЮ

Лейк Соксес, 13. червня. — Голова французької місії в Об'єднаних Націях, Жан Шовель, після повороту з Парижа, заперечив вчора поголоску, начеб Франція змінила своє становище та готова покоритися Совєтам щодо комуно-китайського представництва в Об'єднаних Націях. Такі поголоски були поширилися після заяви Шовеля минулого тижня, в якій він твердив, що в найближчих тижнях світ стоятиме перед дилемою: продовжувати свій спротив проти Совєтів або рахуватися з можливістю розвалу Об'єднаних Націй.

БРИТАНСЬКИЙ КОРЕСПОНДЕНТ „НЕМИЛОЮ ОСОБОЮ" В ЯПОНІЇ

Токіо, 13. червня. — Головна квартира американського головнокомандуючого на Далекому Сході, ген. Доглеса Мек Артура, проголосила вчора „немилою особою" (персона нон ґрата) кореспондента лондонського „Таймсу", Френка Говлі, за деякі його статті, що вважаються занадто критичними до окупаційної влади. Кореспондент зі свого боку додав, що йому не поставлено вимоги виїхати з Китаю, ані теж в нічому не обмежено його прав. Він, подібно як і „Таймс" в Лондоні, відмовилися від будь-яких коментарів на цю тему.

ЛЕОПОЛЬД НА АВДІЄНЦІЇ В ПАПИ

Рим, 13. червня. — Папа Пій прийняв вчора на приватній авдієнції бельгійського короля на вигнанні, Леопольда. Розмова тривала пів години. В офіціяльному комунікаті ще раз підкреслено, що побут Леопольда в Римі не має політичного характеру.

ЛЕЙБУРИСТИ ПРОТИ ВСІХ ПЛЯНІВ ЩОДО ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ЗЛУКИ

УРЯДОВА ПАРТІЯ БРИТАНІЇ СТАВИТЬ ІНТЕРЕСИ ІМПЕРІЇ НА ПЕРШОМУ МІСЦІ

Лондон, 13. червня. — Лейбуристська партія, що має в своїх руках керму Британії, відкинула вчора всі існуючі пляни щодо злуки британської господарської політики з такою ж політикою інших західно-европейських країн. В офіціяльному комунікаті Виконавчого Комітету партії, першому цього роду від закінчення війни, лейбуристи заявляють виразно, що добробут Британії та інтереси британської спільноти народів є для них на першому місці перед всіми плянами щодо об'єднання Европи, виявленими в останньому головно в Пляні Шумана. Тим самим, Лейбуристська партія ставить себе в опозицію до всіх задумів, що могли б принести посередню чи безпосередню шкоду власним британським інтересам та плянуванню. Тому партія є проти дальшого скріплення Европейської Ради, проти будь-яких інших понад- національних інституцій коштом національних суверенностей та проти дальшої лібералізації европейської торгівлі. — Відносно пляну Шумана щодо злуки европейської важкої індустрії, лейбуристи взяли б його до уваги тоді, якщо б було запевнення, що всі уряди, які братимуть в ньому участь, матимуть контролю над інвестиційною політикою обох промисловостей, що практично означає, що індустрії всіх країн повинні б бути націоналізовані. Всі ці проголошення є чисто партійним маніфестом і немає потверджень, щоби він був приготований в порозумінні з міністром Бевином. Проте, цей плян і таке становище є зобов'язуюче для лейбуристського уряду. Зрозуміло, що воно викликало велике зацікавлення та найрізноманітніші коментарі в міжнародних політичних і дипломатичних колах. Звертається увагу, що в цілому документі більше місця займають заяви проти ніж за. Але окремо підкреслено, що в інтересі дальшого господарського розвитку та закріплення безпеки Британії, лейбуристи рекомендують ще тіснішу співпрацю зі Злученими Державами та іншими країнами, в рямках повної суверенности кожної з них.

ШУМАН „НЕ ХОЧУ ВІРИТИ"

Париж, 13. червня. — Французький міністер закордонних справ, Роберт Шуман, плян злуки европейських індустрій якого став одним з головних предметів лейбуристської опозиції, заявив, познайомившись з лейбуристським манифестом, що йому „не хочеться вірити", щоби лейбуристи могли зайняти таке становище і то напередодні парляментарних дебат в цій справі. Ще минулого тижня Шуман висловлював надію, що Британія приступить до його пляну як член-ініціятор. Колишній премієр Рейно вважає, що лейбуристський маніфест нівечить цілу концепцію об'єднаної Европи, якого не можна собі уявити без деякого обмеження абсолютної суверенности поодиноких країн. Інші французькі представники вважають, що лейбуристське становище може бути наслідком „хвилевого непорозуміння".

ПОЧАЛАСЯ СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СССР

Москва, 13 червня. — Вчора ввечорі тут почалася звичайна сесія „вибраної" в березні „нової" Верховної Ради Совєтського Союзу, що є карикатурою парляменту. Сесію започатковано окремими сесіями Ради Націоналвностей і Ради СССР, що прийняли такий сам порядок нарад. У вступних промовах підкреслено „мирні цілі" Совєтського Союзу та виголошувано традиційні пропагандивні гасла. На кожну згадку імени Сталіна всі „депутати" схоплювалися з місць і довго плескали в долоні та кричали „ура". У відкритті сесії брали участь поодинокі члени Політбюра, але немає згадки чи там був Сталін. Сьогодні має відбутися спільна сесія обох Рад, на програмі якої є вибір президії, оформлення уряду та ухвалення бюджету.

УЧАСТЬ НІМЕЧЧИНИ В ЕВРОПЕЙСЬКІЙ РАДІ ПРЕДМЕТОМ НАРАД ПАРЛЯМЕНТУ

Бонн, Німеччина, 13. червня. — Парлямент Західно-Німецької Федеративної Республіки має на порядку своїх сьогоднішніх нарад справу приступлення Німеччини до Европейської Ради. У зв'язку з цим вирнула знову проблема Саарщини, яку Німеччина вважає своєю провінцією та яка тепер є під французькою адміністрацією і яку запрошено до Европейської Ради як окрему одиницю нарівні з Німеччиною. Вчора парлямент одноголосно, за виїмком комуністів, прийняв резолюцію проти східнонімецько-польського договору в справі кордону на лінії Одри-Нісси.

МІНІСТРИ ТРЬОХ ПОТУГ ПРИЇЗДЯТЬ В АМЕРИКУ

Вашингтон. — Міністри Трьох Західних Потуг приїдуть на наради до Ню Йорку, мабуть в серпні, для обговорення справ, зв'язаних з конференцією в Лондоні. Секретар стейту Дін Ачесон поїде до Ню Йорку на зустріч з міністрами Бевином і Шуманом.

ЗАПОВІДАЮТЬ ДОГОВІР В СПРАВІ СУДЕТІВ

Берлін, 13. червня. — Маріонетковий комуністичний уряд Східної Німеччини заповів вчора, що в короткому часі він підпише договір з Чехословаччиною, зрікаючись в користь Чехословаччини всіх претенсій до Судетів. Минулого тижня цей уряд підписав договір з Польщею, зрікаючись в користь Польщі всіх територій на схід від лінії Одри-Нісси. Західні альянти квестіонують право цього „уряду" заключувати такі договори.

„НА ГАК ГЕНЕРАЛІВ" — КРИЧАТЬ НІМЕЦЬКІ КОМУНІСТИ

Діссельдорф, Німеччина, 13. червня. — Вчора тут на зібранні Вільно - демократичної партії мав промовляти колишній німецький командант панцерних військ, генерал Курт фон Мантойфель. Темою його доповіді мала бути „фронтова генерація", але як тільки він виступив на сцену, велика група комуністичної молоді з окликами „на гак генералів" і т.д. перевернула гучномовець та вигнала генерала зі салі.

ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ ЗМОЖУТЬ СКОРИСТАТИ З ПЕРЕСЕЛЕНЧОГО ЗАКОНУ

На іншому місці в цьому числі друкуємо повідомлення Злученого Українського Американського Допомогового Комітету про труднощі і можливості у використанні для українських скитальців нового переселенчого закону. В інтерпретації цього закону є теж важлива справа відносно тих скитальців, які під час війни були втягнені до німецьких збройних сил. Новий закон передбачує, що такі скитальці можуть скористати з права переселення до ЗДА, якщо вони до німецької армії або до частин під її командуванням були насильно втягнені, та якщо вони не воювали на західному фронті. Це засаднично дає право на переселення всім членам Української Дивізії, якщо наша громада запевнить їм передбачені законом завірення.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МИР І СОВЄТСЬКІ АҐРЕСІЇ

Президент Труман, якого совєтська пропаганда називає „воєнним підпалювачем ч. І", говорив у двох промовах, виголошених у стейті Мизурі, знов про світове замирення, як головне завдання американської закордонної політики. Якою буде сьогодні американська закордонна політика, казав президент, такою буде будуччина Злучених Держав і цілого світу. Тими словами вказав він на долю Америки, тісно звязану з долею цілого світу. До тих, що думають інакше, себто до американських ізоляціоністів, звернувся він з такими словами: „Ізоляція це шлях до війни. Це щось гірше, ізоляція це шлях до поразки у війні". До того додав, що тоталітарні тиранії загрожують сьогодні свободі та вільним установам всюди, в усіх країнах; вони стали загрозою теж і для вільних інституцій американської вільної землі.

Ціллю американської закордонної політики є — мир. Про цей мир згадав президент Труман у Мизурі аж 46 разів. Це мир, який ліквідує кровопролиття у міжнародних спорах; це мир, що гарантує людині в її щоденному житті справедливість і свободу. Такого миру, казав президент, нема і то тільки через російський імперіялізм, через спротив і цинізм совєтських провідників, які говорять про демократію, а наставляють диктатури; проголошують національні незалежности, а заводять національну неволю; голосять мир, а одночасно нападають і готовляться до війни.

Таке поведення совєтських провідників заставило вільні країни до спільної оборони перед дальшою аґресією Росії. Президент стверджує, що за короткий час ті вільні нації почали з собою кооперувати в таких розмірах щодо оборони, про які пять років тому ніхто навіть мріяти не міг. Це щось таке, на що нема паралелі в цілій людській історії. Треба було аж страшної загрози російського імперіялізму і тоталітаризму, щоб могло до цього дійти, а хто тепер на перешкоді тій кооперації й обороні вільних націй, той діє на шкоду Злучених Держав і справедливого миру в світі.

Президент Труман ще раз підкреслив, що Обєднані Держави це те міжнародне форум, на якому треба змагати до миру. Совєти бойкотують це форум і вирішують міжнародні проблеми на свій лад. Вони вживають навіть дітей, як от у Східній Німеччині, щоб як роботи маршували безнадійно в такий самий спосіб, як за Гітлера...

Як тільки Злучені Держави почали зараз по війні розброюватись, Совєти почали збільшувати свою мілітарну силу, що продовжується без перерви до сьогоднішнього дня. Москва і комунізм рахували тоді на слабість демократій, внутрішнє розбиття, брак кооперації, економічні кризи. Але тут вони помилились. Вільні нації зрозуміли, що Совєти кинули їм визов. Вони той визов прийняли і повели справи так, щоб стати якнайскорше сильними мілітарно, політично, економічно й морально. Засувавши коротко, в чому проявляється обєднана сила демократій, президент включив до неї як найновіший здобуток французько-німецьке економічне зближення.

„Не хочемо панувати ні над одною державою і ні над одним народом; змагаємо тільки до миру, а не до конфлікту"; „народи цілого світу глядять на Америку як на сильне забороло свободи і ми їм прирікаємо, що працюватимемо разом з іншими вільними націями для цього, щоб люди в цілому світі могли жити на волі й в спокою".

Це останні слова промови президента Трумана, виголошеної в Сейнт Луїс (Мизурі), дня 10 червня 1950. Вони як не можна краще визначують цілі американської закордонної політики.

ЗРІВНЯННЯ РАС

У минулому тижні занотовано дві події, які мають важливе значення для міжрасового питання в Злучених Державах.

Верховний суд З. Д. дістав до вирішення справи, які відносяться до відокремлювання негрів по школах та на залізницях. Таке відокремлення Суд визнав неконституційним, бо воно нехтує основні закони, головно Чотирнадцяту Поправку до Конституції. Це рішення йде в розріз з рішенням Верховного Суду з 1896, яке створило „доктрину", що негри в Америці вважаються зрівняними з білими теж і тоді, коли вони живуть відокремлено.

Друга подія, це ухвала сенатської комісії, щоб продовжити на три роки обовязуючий закон про поклнкування молоді до військової служби в мирні часи. В теперішнім законі нема нічого сказано про вирізнювання рас при поклнкуванні до війська і цю справу вирішували самі команди збройних сил, оскільки заходили які труднощі. Одначе президент Труман дав вказівки департаментові оборони, щоб у всіх ділянках збройних сил не творити окремих відділів для білих та чорних. Над здійснюванням цього працює окрема комісія в будинку оборони, у звіснім Пентагоні.

Одначе в сенатській комісії перейшла поправка до поборового закону такого змісту, що кожен доброволець, який голоситься до військової служби, має право заявити, чи він хоче бути приділеним до відділу, складеного з вояків його раси. Якщо б доброволець не зазначив цього на письмі при зголошуванні, тоді команда може призначити його до такої частини, яку вважатиме за відповідну, згідно з розпорядком президента. Зате ухвала палати репрезентантів про продовження військової служби не має ніяких застережень. Звідси різниця між обома ухвалами.

Вставка поправки до сенатського законопроєкту тільки загострює расове питання, головно в південних стейтах. Вирізнювання людей білої й чорної раси дається відчувати при прийманні робітників до праці. Тому питання зрівняння рас, яке товчеться в Конгресі, є важливе. Воно стає між ін. причиною до розбиття Демократичної партії, бо демократичні сенатори й конгресмени з південних стейтів часто творять спілку з республіканцями в Конгресі і спинюють законодатну програму президента Трумана.

Верховний Суд, вирішуючи неконституційність відокремлення рас, не заявив, що відокремлення саме собою є каригідне. Таке рішення дає пошкодованим тільки право до процесу за практичне приноровлення Чотирнадцятої Поправки з надією на певну виграну. Але це довгий шлях... Теж чималі труднощі матиме армія при складанні військових відділів з обох рас.

Упередження расове є оперте на закоріненім переконанні вищости одної людини над другою. Християнська релігія, яка виразно признає рівність кожної людини перед Творцем, автоматично не зрівняла ні рас ні народів. Треба було довгого проповідництва, щоб ці упередження злагіднити, а про цілковите їх усунення можна хіба мріяти. Майже всі великі війни були спричинені теж расовими і племінними різницями. Тому й благородне і наскрізь християнське змагання до повного зрівняння рас в Америці займе ще багато часу.

Південні конгресмени виходять з гаслом, щоб справу расової рівности залишити поодиноким стейтам. Північні стейти цею проблемою дуже не турбуються, бо в них обмаль негерського населення і воно не має рішального впливу в політиці та в ширшім громадські житті. Зате на Півдні інакше.

Деякі письменники пригадують прогібіційний закон. Хоч він був обовязуючим і накладав кари на переступників, то його ламання було таке загальне, що остаточно треба було його знести. Тому консервативні елементи радять не приспішувати насильно законодавства про повне зрівняння рас, а лишити його часові, а „час лікує всілякі недуги".

М. Шлемкевич

„РАДІСНА ТВОРЧІСТЬ"

Весна. Сонце прогулюється по широких вулицях. Дерева замикаються в густому, темнозеленому від цьогорічної вологости, листі. Цвіти, тисячі, десятки тисяч азалей і тульпанів розцвітають по садах. Теплий вітер переносить їх таємні, пахучі чутки-розмови.

І навіть наші вулиці, сьома в Ню Йорку і Френклінська в Филаделфії, відчули приплив весняної снаги. Нові пляни, тисячі плянів, нові спроби здійснення, новий щоденник, нові часописи, заповідь і підготовка нових журналів, проєкти великих установ, оселі молоді. Збиточний вітер чуток навіть говорить про український університет в відповідно-елеґантних приміщеннях при сьомій стріті...

Весну всі любимо, але є люди, що їх вона хвилює, непокоїть, дразнить. І „наша радісна творчість" починає декого сердити: — мовляв — більше рожевого кукілю і блакитних волошок, ніж жита і пшениці на наших духовних полях.

То ж спробуймо спокійно пройтися дорогами між тими полями, думаючи і розуміючи, а не осуджуючи поквапно, і не підстрибуючи від передчасного захоплення.

Передовсім не дивуймося тому, що український світ, дістави застрик свіжої політичної і культурної еміґрації, пружиться і шукає нових розрядів. Навпаки, ми мусіли б журитися, коли б по суботах і неділях на сьомій стріті в Ню Йорку і Френклінській в Филаделфії зустрічалися тільки зрівноважені „реалісти" і розмовляли про джаби, руми, кари і відкладені вже ощадності.. Вся та „радісна творчість", ті шукання — це нормальні, розпромінені всіми барвами райдуги, брижі хвиль розбурханого українського моря. Хай же живе життя, з його поривами, мріями і невдачами, з його звагою пробувати крил до лету!

Субота і неділя вільні від праці, дні найбільше заняті для церковних і світських духовників. Перші пригадують людям Божественні слова: — яка тобі користь з того, коли матимеш не чотири, але двадцять кімнат, і найновішого моделю віз, і стратиш душу одночасно?—То ж хай наші світські духовники - культурники пригадують суспільству слова одного з найбільших наших учителів, Івана Франка: — хто вас хлібом накормить, той враз з хлібом пійде до гною, лиш хто духа накормить у вас, той зіллється зі мною...

Таку погідну поставу проказує нам і демократичний підхід до справи. Не можемо спиняти ініціятивність осіб і гуртів. Саме життя найкраще перевіє і розділить зерно від полови. Багато із почників порине у безвість і тільки те, що витримає сувору пробу і міру життя, тільки те, що виявиться цінним і потрібним, пустить коріння і триватиме. І такий підхід доцільний з погляду душевного здоров'я суспільства. Невдала спроба має цінність розряду ув'язненої в душах енергії. Стисніть її, скуйте її забороною, вона затроїть життя, окислить його. Вона підбиватиме думки і почування людей вічним невдоволенням і підриватиме наше життя „перманентною революційністю".

Але не спиняймося ще на м'якому морогові таких тільки приязних слів і такого чистого — як кажуть з французька — лєсеферизму, або по нашому: — „лишіть, якось то буде"... Ми не повинні при всьому розумінні вище наведених явищ відмовлятися від того, що називаємо „культурною політикою", себто суспільним порядкуванням справ; не повинні зрікатися дуже обережної регуляції. Так і в інших ділянках демократія не означає повного безголов'я і безправности. Навіть господарський лібералізм ЗДА Ню-Діл, боротьба юній, забезпечення — це виломи в чистому „якось то буде".

У нас це важна, навіть пекуча справа. Ми ж не повинні допускати до марнування не особливо багатих наших духових і матеріяльних енергій на „радісну творчість", яка іноді скидається на дитячі іграшки в обличчі великих подій, що надходять. Як усюди, так і тут важна давня, клясична засада: — „ест модус", цебто є я-

(Докінчення на стор. 3-тій).

Володимир Блавацький

НЕЗРОЗУМІЛЕ ЯВИЩЕ

Проблема тисячів скитальців, які живуть ще в Німеччині і з трівогою дивляться в майбутнє, набирає ще більшої гостроти в звязку з близьким кінцем діяльности ІРО і в обличчі ухвалення нового закону, який дає нам останню нагоду рятувати ще тисячі наших сестер і братів в Німеччині, Австрії і Італії. Для справи переселення вже в короткому часі виб'є дванадцята година, за кілька місяців запізно буде зачинати якунебудь акцію і остання велика нагода буде безповоротно змарнована. Старим українським звичаєм будемо потім „охати" і „ахати" та „чухати чуби", нарікаючи нам, українцям, мовляв все вітер в очі дме.

З другого ж боку спостерігаємо дивне і незрозуміле явище, що саме тепер, в найбільш критичний момент переселення, серед українсько - американського громадянства якась особлива, неймовірна тишина про цю справу. Замість мобілізувати всі сили в тому напрямі, замість ударної кампанії, замість останнього зриву... в газетах, на всякого роду зборах і мітингах, в приватних балачках, словом в усіх проявах організованого і неорганізованого громадського життя — повна незаінтересованість справою переселення. Промовчується її, як рія, яка нам вже надокучила, якої вже маємо „досить".

Припустимо на хвилину, що т. зв. старим емігрантам могла справа переселення вже трохи надокучити. Вони ж пораються з нею близько чотири роки і видали на неї поверх мільйона долярів. Але чи сміє вона набриднути нам, новоприбулим, які не з оповідань знають горе і безвиглядність скитальщини, які ті речі переживали і на власній шкурі відчули, що значить бути відданим в розпорядження німецької влади, а якраз це в найближчому часі станеться з нашими братами в Европі. Невже ми справді, наче ті подорожні, що з трудом добилися до спасаючого потяга і байдуже їм до тих, хто з розпукою в серці опинився назовні? Знаю, що новоприбулі спровадили вже багато своїх кревних і знайомих, знаю між ними таких, що в цьому відношенні заслуговують на найвище признання. Але тут говоримо про загал, а не вийми, навіть, коли вони дуже чисельні.

Дякуючи новому законові ще маємо можливість стягнути до ЗДА 20,000 скитальців. Маємо одинокі з усіх народів, що замешкують ЗДА (крім жидів) незалежну українську установу, визнану американським урядом, Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет, який має право в допомогових і переселенчих справах діяти на міжнародному форумі. Факт у нас просто без прецеденсу, але... ми ще ніколи не були вдоволені ніодною своєю установою, ми маємо претенсії за дрібниці і несуттєві деталі, а істотного не бачимо і не хочемо бачити та... виливаємо воду разом з дитиною. Ми часто співаємо, що „душу й тіло ми положим" за українську справу... В цьому випадку треба „положити" тільки кількадесять долярів (які зрештою спроваджений, по приїзді віддасть за короткий час з подякою) і потіснитися тиждень,, два в своїй хаті. Невже справді ми не в силі віддати свого боргу ЗУДАКомітетові чи за $5 стати його членом та таким способом скріпити його фінансові можливості?

Як уже сказано, рішальний момент в справі дальшого переселення прийшов. Сьогодні ще можемо багато зробити, завтра вже буде запізно. А справа, поминувши навіть моменти людяности і милосердя до свого брата в нещасті, загально національного значення.

Чи здібні ми на останній зрив?

Чи змарнуємо безповоротно ОСТАННЮ ВЕЛИКУ НАГОДУ?

Ольга Мак. Авторські права застережені!

„ЄЖОВЩИНА"

(Уривок з автобіографічних матеріялів).

18)

„Признання".

І знову кімната ч. 22, столик, папір, олівець, портрет Єжова і тупа морда ненависного вартового.

Признаватися?...

Але в чому?

Яка організація? Де вона була? Хто до неї належав? Мої знайомі? Приятелі? Кого назвати і засудити на це пекло?!...

Боже, Боже! Дай мені сили! Ні, не сили! Смерти!

Я сидів і думав...

— Ну, чого не пишеш? — гукнув мій сторож. — Пиши, коли тобі є приказ писати!

Одна ця пригадка сколихнула цілим моїм нутром, і я раптом почув у собі приплив сили і шаленої злости.

— А ти мовчи! — визвірився я до вартового. — Я мушу подумати, щоб писати. Зрозумів?

Вартовий трохи спешився нечуваною сміливістю в'язня і стратив самоповненість, але щоб урятувати свій престіж, попробував загрозити:

Ти не розпускай губи, а пиши, як я тобі кажу, бо ось — бачиш? і показав кулак.

Я зірвався з місця.

— А ти тут хто такий?! Спробуй мене вдарити! Спробуй! Мене сам начальник не дозволив бити, зрозумів? Чи ти тут старший? Сядь і не перешкоджай мені, ти... — і я, впавши в звичайний для цієї установи тон, додав дуже неделікатний вираз...

Це помогло: вартовий щось забурмутів, закурив папіроску і далі вже не звертав на мене жадної уваги.

Ця коротка сварка мала дивний вплив на мою психіку:

— Щоб я, людина розумна і інтелігентна, та не дав собі ради з тими ідіотами?! Це була би ганьба! Хочете мати організацію? Будете мати! Аби тільки час виграти, а там — буде видно!... Тільки треба придумати щось такого, що потребувало б часу на розслідування!... Щось заплутане!... Бо коли напишу просто, що я з такими і такими людьми хотів повалити радянську владу, то введу в біду інші жертви, а сам дістану кульку в потилицю!... Цього не можна робити! Головне — виграти час! Виграти час, і нікому не пошкодити!...

Що б це мало бути? Що? Що?!

І я напружено думаю...

— Ага! Маю! Вже маю!!!

І я пишу знову.

Починаю від того, що я такий, признаюся в тому, що був керівником підпільної контрреволюційної організації „Українська Автокефальна Православна Церква", котра, відколовшись від Московського Патріярха, мала ціль ширити розкол на всі галузі політичного і господарського життя, щоб нарешті цілком відірвати Україну від Росії. Став керівником філії організації в 1918 році в місті К. По розгромі організації урятувався та мав намір вести далі започатковану роботу, коли б створилася відповідна політична кон'юнктура. Моїми помічниками були: Х, У, З... — всі або померли або заслані і розстріляні в попередніх процесах, або такі, що втікли закордон. Назвав також кілька дуже поширених прізвищ, котрих на Україні нараховували тисячі.

— Ідіть шукайте! — думав собі. — Поки повідкопуєте всі архіви і понаводите довідки ідентичности, мине напевне з рік часу. За той час все може бути...

За кілька годин „признання" було готове, і мене знову відвели до келії.

Щось по двох днях стою перед начальником, котрий на цей раз був уже сам.

— Це все дуже добре... — сказав він, переглядаючи папери, — але це не те, що нам потрібно.

— Ну, то скажіть, чого вам потрібно. Я вже зроблю, що хочете, і напишу, як скажете.

Моя готовість „признаватися" і покірний тон зробили на начальника добрий вплив, і він проговорився:

— Бачиш, написали нам з... ну, для тебе все одно, звідки; Написали нам, що ти є голова організації. А як там справа представляється — чорт його знає! Я не знаю!...

Тоді я взявся на підступ.

— Слухайте, начальнику! Говорім по доброму. Я тепер починаю розуміти, що для влади потрібно... Зрештою, ви самі знаєте, як є справа... Добре, мусять бути організації!... Але те, що ви видумуєте — вибачте! — це є ерунда! Це така очевидна видумка, що колись світ буде з вас сміятися! Коли щось робити, то треба робити добре! Отже, я вам даю прекрасні карти в руки! Замість штучних беззмістовних організацій я вам пропоную дійсну, котра фактично існувала, і про котру знає світ. Там були люди з ім'ям і чіткою політичною програмою! Маєте організацію, існування котрої ніхто не може заперечити! Для чого ж вам видумувати блеф, коли маєте факт, на котрому можете твердо опертися?! Розгромивши Автокефальну Православну Церкву, уряд перестав про неї думати. А тут ви наново відкриєте її! Це ж — честь для вас!

— Гм!... — задумався начальник. — Щось мені підозріло, що ти так за мене дбаєш...

Я вдав одвертого.

— Начальнику, я буду з вами одвертим до кінця. Не скрию, що в тому я маю також і свою вигоду. Отже, поперше, я не маю дару ясновидіння і не можу догадатися, якої, до чорта, там організації комусь потрібно. А, подруге, скажу вам щиру правду, що я ще хочу жити. За голівство в активно діючій контрреволюційній організації стріляють. А як це було в минулому, то, може, дістану якусь полекшу вироку, тим більше, що я в останні роки працював добросовісно і не мав жадних закидів. Говорю з вами щиро, як з батьком, бо бачу, що ви — людина добра, але мусите бути тверді, як цього вимагають умовини вашої праці... Адже тепер ще гірше, як на війні... І ще одне: віддаючи свою долю у ваші руки, я би дуже вас просив, щоб ви закінчили мою справу самі і не відсилали мене до того міста, звідки прийшло моє обвинувачення і яке ви не хотіли згадувати. Маю до вас довір'я і переконаний, що не пожалую за нього, як ви мені ще на першому допиті сказали. Так...

Видно, що така надзвичайна розмова вибила начальника остаточно з позиції. Він зм'як і наказав вартовому принести мені хліба з ковбасою, а потім перевезти до в'язниці. Це означало, що попереднє слідство є закінчене...

(Дальше буде).

Новий еміграційний закон для Д.-П.

ТРУДНОЩІ І МОЖЛИВОСТІ У ПРАКТИЧНОМУ ВИКОРИСТАННІ

Філадельфія. Злучений Український Американський Допомоговий Комітет повідомляє:

8-го ц. м. відбулась у Вашингтоні нарада всіх допомогових організацій у Головній ДП-Комісії, де обговорено всі справи, зв'язані з виконанням нового закону. Всі подробиці ще не є остаточно з'ясовані та не можна подавати їх до прилюдного відома. Проте найважливіші речі вже устійнені.

1). В основному новий закон торкається знову тільки країн Німеччини, Австрії та Італії, а винятки докладно наведені. В загальному іміграція йтиме далі з названих трьох держав.

2). Найважнішою подробицею нового закону є присяга нового іміґранта, що він приймає контракт праці і буде його лояльно виконувати. Це значить, що люди, які приїздять, мусять їхати до місцевости, куди видана віза, і не вільно їм самовільно змінювати адресу. Як поводитись при бажанні або конечности змінити працю та місце перебування — цього ще подрібно не устійнено. Закон передбачує автоматичні санкції проти тих, що самовільно покидають законтрактовану працю, що її треба придержуватися — засадничо 1 рік.

3). Індивідуальні ашуранси мусять бути — за законом — підписані тільки американськими горожанами. Однак, це не є найбільшою перешкодою для приїзду нових українських іміґрантів. Бо коли ЗУАДК буде мати зголошену працю і помешкання, він зможе від себе подавати потрібну довільну кількість людей, з тим застереженням, що вони будуть законно зобов'язані піти на місце і працю після їх ашурансу. Отже, не громадянство спонзора, а наявність праці і помешкання та примус додержання контракту праці — це насправді найповажніші постанови нового закону, яка у практиці викликуватиме **найбільші** трудноші.

4). За нашими підрахунками — у чому згідні члени ДП-Комісії — за новим іміграційним законом повинно би приїхати ще около 20,000 українців. Очевидно, передумовою є — як вище сказано — одержання для них праці і помешкання.

5). Члени польської армії Андерса (тепер в Англії), сироти поза названими трьома державами середньої Европи і втікачі з Китаю (тепер на Филипінах) підпягатимуть у своєму переселюванні до ЗДА Стейт Департаментови, а не ДП-Комісії і тому приписи щодо них можуть бути дещо відмінні.

6). Членами військових німецьких частин, засадничо вважаються німців. Не-німці, які були членами німецької збройної сили, мають засадничо змогу приїхати, якщо вони: а) були туди насильно втягнені і б) не воювали на західному фронті. ЗУАДК звернувся до ДП-Комісії з формальним меморіялом і запитом, яку процедуру мають стосувати українські силькій, задержані за свою приналежність до німецьких збройних сил, хоч їх величезна більшість діставилась туди під моральним, а то й фізичним примусом і хоч вони ніколи не були на західному фронті.

7). Від приїзду до ЗДА виключені комуністи, нацисти і члени організацій, які проповідують інший устрій, як у ЗДА. Членів таких партій чи організацій вважається елементом протидержавним, у ЗДА небажаним.

8) Всі аплікації, внесені до часу діяння нового закону (підпис Президента), будуть полагоджені нормально, за старим законом.

9). Коли відрахувати різні докладно перечислені категорії передбачених у законі переселенців, то квота для ДП підвищена на несповна 100,000. Вона буде виповнена впродовж найближчих трьох місяців.

З уваги на те, ЗУАДК звертається до всіх Громад і організацій, щоб вони негайно зголошували вільні місця праці і помешкання в їх терені. ЗУАДК закликає всіх американських українців, старих і нових іміґрантів, щоби присилали завірення для тих, що їх хотіли би індивідуально спровадити, бо погоджувалися спровадити безіменно скитальців, маючи для них працю і помешкання. Ті, які мають ще в Німеччині, Австрії й Італії свояків, приятелів і знайомих, що їх хотіли би стягнути, хай зголошуються до нашого Комітету, а Комітет буде старатися їм допомогти.

ЗУАДК звертає увагу, що новий іміграційний закон дає останню історичну нагоду спровадити знову масово українців до ЗДА і що ця нагода буде коротка. Вона вможливлює не тільки підсилити український елемент в Америці, але й причиниться у великій мірі до вирішення проблеми української еміграції в Европі, поменшуючи її до мінімум осіб, які рішуче не зможуть нікуди виїхати („залишенці"), або повинні там задишитися. Новий закон вимагає тісної співпраці між американсько - українським громадянством, Комітетом і скитальцями-іміграцітами, щоби можна було діяти в дусі нового закону і в практиці його максимально використати.

ЗУАДК стоїть на становищі, що переселенча акція, яка входить у новому законі нові великі можливості, але й нові поважні перешкоди, має таке величезне всеукраїнське значення, що стоїть на першому місці перед усіми іншими актуальними справами, тим більше, що у практиці можна бу-де вести її вже лише дуже короткий час, найбільших кільна місяців. Тому ЗУАДК звертається з закликом до всіх українських установ і організацій — стриматися на той час від реалізації своїх окремих, хай навіть найблагородніших і життям висунених задумів, якщо вони вимагають мобілізації великої громадської енергії і великих фондів, щоб не відвертати уваги всього американсько - українського громадянства від тієї найбільшої, найважливішої і найпекучішої справи, якою є переселенча акція.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, Inc.
P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

Звеличання Суворова

В цьому році минає 150 літ від дня смерти російського полководця О. В. Суворова. Большевики, які останнім часом відверто повернули до старого російського імперіялізму, наказали відзначити роковини також і в Україні. Пляном передбачено, що Академія наук УССР влаштовує спеціяльну сесію з цієї нагоди, а в усіх українських містах і селах будуть прочитані доповіді. Великі врочистості відбудуться в Ізмаїльській області, де Суворов „подвигався" в війні проти турків.

На Чорному морі

З настанням весни значно пожвавився пасажирський рух на Чорному морі. Чорноморська фльота доповнилася кількома новими пасажирськими судами. Цікаво відмітити, що большевики намагаються показати „вищість" російського народу над українським навіть у називанні кораблів. Наприклад, найкраще пасажирське судно совєтської чорноморської фльоти називається „Росія", а застарілий теплоплав, який уже кільканадцять разів був ремонтований, носить назву „Україна".

Травневий ярмарок

На Житньому базарі в Києві відбувся передсвятковий колгоспний ярмарок. Колгоспи кількох областей вивезли на ярмарок сільсько-господарські продукти, натомість торговельні організації Києва — різні промислові товари. До магазинів надіслали великі кількості солодощів — шоколядних батонів, ірисів, тортів, — виробів з м'яса і риби, промтоварні магазини отримали чоловічі і жіночі вбрання, весняне взуття, дитячі іграшки і т. д. В останні дні квітня торгівля провадилася по 12 годночі. А 1 травня, звичайно, це був большевицький „великдень" з голосними парадами, „народніми гуляннями", концертами, вічами . . .

(У. Думка)

ПРИЛЮДНЕ ЗАСІДАННЯ СЕКЦІЇ МОВОЗНАВСТВА УВАН.

У середу 7 червня в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку відбулося перше в ЗДА засідання одніеї з секцій Української Вільної Академії Наук — Секції Мовознавства. На засіданні обговорено дві доповіді: „Походження й норми державної мови Великого Князівства Литовського" (доповідач — білоруський учений проф. Ян Станкевич) та „Назви „Русь" і „Україна" в світлі нових дослідів (доповідач — проф. Я. Рудницький).

Проф. Станкевич у своїй доповіді мав на меті виявити білоруські елементи в державній мові Вел. Князівства Литовського, зважаючи на те, що Білорусь була тоді центральною землею цієї держави. Цю тезу він обґрунтував на деякій кількості фонетичних, морфологічних та лексичних явищ білоруської мови. Ці явища трапляються тепер в різних говорах білоруської мови, але основа говори Полоччини.

Члени Секції, що брали участь в обговоренні (Я. Рудницький, К. Кисілевський, В. Чапленко) відзначили цінність досліду проф. Я. Станкевича і висловили побажання, щоб дослідження цієї мови було продовжено спільними зусиллями білоруських і українських мовознавців.

Проф. Я. Рудницький у своїй доповіді про назви „Русь" і „Україна" підсумував дотеперішні думки й погляди на ці проблеми різних українських учених. Як єдиний наш ономаст (назвознавець), автор численних уже праць з царини топоніміки, він і цим разом керувався лінгвістично-ономастичними принципами, навіть в питанні про походження слова „Україна" (а це було основою в його доповіді, бо в питанні про „Русь" він не висловив певного погляду) багатий доказовий матеріял на користь „окраїнної" теорії.

В обговоренні взяли участь К. Кисілевський, В. Чапленко й ін. На жаль, були виступи з боку слухачів, що знижували рівень наукової дискусії.

Дехто з промовців висловлював побажання, щоб українські науковці не виносили перед широкий світ тих проблем, які нібито „ганьблять" український народ, як от походження слова „Русь" від скавлинавів чи „окраїне" походження слова „Україна". Насправді ж тут ніякої ганьби немає, а наукові досліди повинні бути обєктивними.

Ч.

„РАДІСНА ТВОРЧІСТЬ"

(Докінчення зі стор. 2-гої).

кась міра і якісь межі, поза котрими немає правильної постави і дії.

Це вже заялозена правда, що мало хотіти і мало вміти накладати кольори на полотно і втискати слова в ритми і риму, щоб бути справжнім митцем і поетом. Ця засада мусить бути пристосована і до всіх представників нинішньої „радісної творчости". Мало мати кількасот своїх чи партійних долярів і за всяку ціну хотіти писати, видавати, цього мало, щоб дійсно створити потрібну газету чи журнал. Суспільство має право приглядатися і питати за тою владною ідеєю, за внутрішнім зворушенням, які передати хоче автор чи редактор. Нам мало знати, що ви хочете видавати, нам треба почути, що ви хочете і що ви маєте сказати суспільству. Коли це буде тільки повторення того, що вже маємо, що вже створене перед вами, ціла ваша „творчість" зайва. Коли це будуть тільки перелики, а то помиї із рокамі ужиманих, і переужиманих партійних мисок, — може краще, щоб їх не було. І навпаки: — коли це має бути виправа і перепрана від всякої ясної і мужньої постави і цивільної відваги, всякої різкішої думки і виразнішої ідеї безхребетицина, — також було б тільки користо, щоб вона не ставала в претенсійні пози оздоровителя суспільства. І коли це має бути журнальна жебрацька торба, до котрої вкидають все, що з ласки дадуть за простибіг, — журнал, зроджений з „плотської похоті" створити верстат під своїм прізвищем, а не „від Бога", цебто з ясної провідної ідеї, — краще було б не марнувати сил, таких потрібних для багатьох незаспокоєних потреб.

Не хочемо і не терпимо цензури і заборон, але розумна культурна політика вимагає особливо від носіїв громадської думки, чільних часописів, літературно-мистецьких клюбів, поважної дискусії цих питань і повільного виховування суспільства до призвичаєння і критичности одночасно, які будуть найкращою заохотою справжнім духовим творцям, і які згори відстрашуватимуть усіх духовних „із непорозуміння" або фальшивої амбіції.

Весна: — до неї належать і цвіти і хабаззя, і озимина і кукіль. Будемо старатися, щоб цвітів в наших садах і пшениці в наших полях було більше, ніж зеленого непотребу.

О. КАН. ДАМ'ЯН ЛОПАТИНСЬКИЙ В АМЕРИЦІ

Приїхав Сеніор Українських Видавців

Кілька днів тому кораблем „Квін Мері" приїхав з Англії до своїх замiжних внучок в ЗДА, о. канонік Дам'ян Лопатинський, нині 84- літний духовник, який, маючи 17 років, уже „ліпив марки", помагаючи в експедиції новооснованого тоді львівського „Діла". О. кан. Д. Лопатинський був першим адміністративним директором Видавничої Спілки „Діло" впродовж довгих років, тому його слушно вважається духовим батьком новочасної української преси та газетного видавничого руху. Він знаменитий знавець часописно-видавничої справи, який завжди йшов з духом часу, з поступом видавничої техніки і редакційних вимог та був завжди щирим приятелем редакторів. Тому о. Дам'ян Лопатинський, тип світського духовника — джентельмена й активного громадського діяча, кол. гімназійний катехит і передвоєнний парох церкви Успенія Пресв. Богородиці („Волоської") у Львові (яку прикрасив м. і. чудовими вітражами Петра Холодного), відзначений високими духовними відзнаками, довірена людина пок. Митроп. Шептицького, — втішається в українських громадських і журналістичних колах найбільшою пошаною і симпатією.

ДОПОВІДЬ ПРО ВЕНЕЦЬКІ МОНЕТИ В УКРАЇНІ

Старанням Американського Відділу НТШ відбудеться доповідь проф. В. Шугаєвського на тему „Знахідки венецьких монет у Єх. Україні, як історичне джерело", дня 17 червня в приміщенні НТШ, Ню Йорк, 50 Чорч вулиця, кімната 252, година 5 ввечір.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ПРЕСВИТЕРСЬКА ЦЕРКВА

„Нюарк Івнінг Нюз" дня 21. травня ц. р. помістив фотографію Першої Української Пресвитерської Церкви в Америці, яку побудовано в Ірвінгтон, Ню Джерзі, з дописом про її посвячення. В посвяченню взяли участь, між іншими, теж суперінтенденти та пастори дооколичних евангельських церков. В заступстві сен. Смита промовляв Вилєм Ворд, голова Комісії для Д. П. на стейт Ню Джерзі. Співав мішаний хор під проводом Юрія Кіриченка. Святом проводив пастор Василь Кузів, відомий теж і з громадської праці. Свято закінчено молитвою за Україну „Боже Великий, Єдиний".

Ярослав Падох.

Післяконвенційні міркування

1)

Бувши молодим членом Союзової громади, мені вперше довелося бути на конвенції Українського Народного Союзу. Вже їдучи до далекого Клівленду, в залізничому вагоні сповненому делегатів і гостей, я вчувався в цю конвенційну атмосферу, якою керує, несвідомо для самих учасників, своєрідна психологія великого людського числа, така різна від психології поодиноких людей, що його складають, а якої кульмінацією й неначе єдиною причиною й єдиним призначенням є виборча містерія під кінець конвенції.

Шість днів під ряд я вживався й вчувався в цю конвенційну дію, при чому мій інтерес до неї ні на хвилину не зменшувався, навпаки, постійно зростав, в міру того, як я познайомлювався з новими цікавими акторами тієї дії й як конвенційна гарячка дужчала й конвенційна громада шуміла, як карпатський бір у весняну бурю, насилу здержувана енергійною людиною з висоюї президіяльної трибуни.

У різні дні й години я переживав різні настрої, від ніяких, а то й гнітучих (їх, на щастя, було небагато), до прегарних й незабутніх, які на роки залишуться в моїй пам'яті.

Автім, вже сам збір делегатів представлявся імпозантно. Не тільки числом, але скупченістю облич, працьовитістю й **серіозним ставленням** до справ. Так і виділося, що це зійшлися не звичайні посланці, щоб виконати доручення пославших їх, але що це збір відповідальних **громадських** діячів, які несуть тягар народної праці на цій просторій землі.

Розмовляючи з ними, доводилось нираз переживати зворушливі моменти. Оце старий громадянин, похилений не так від старости, як від важкого борикання з долею й недолею, купує Енциклопедію Українознавства й виясняє, що вона призначена для його синів, які саме кінчають каледж. Нехай вони бодай з книжки знають про Україну те все, що ми старі навчилися на рідній землі. А потім пішла розмова про перші роки в Америці, про перші важкі переживання, про дальші успіхи, про власну хату, побудовану по „старокраєвому" із вишневим садком довкруги неї. Зворушливі слова золотої душі, щирої душі української трапляли в само сирце. Величава та земля, що її так любити вміють, й великий той нарід, що має таких вірних синів, як той старенький робітник. То знову веду розмову з молодим бизнесменом, делегатом першого відділу УНС й його постійним секретарем. Якою гордістю віє від його слів-спогадів про його батька покійного, який закладав Союз, від свідомости, що його відділ був першим в цій великій й багатій союзовій родині.

А розмов таких десятки кожного дня працьовитого конвенційного тижня. І коли почути менше розважні думки, чи побачити необдумані відрухи, то я вже знав, що це тільки вислід діяння тієї особливої атмосфери, що її приводи, велике зібрання людей, що це випадкові речі, від яких суть не міняється. А суттю є те золоте серце українське, заховане в грудях всіх тих, інколи загомінких, делегатів, яке в хвилях потреби народної реагує невідмінно й майже необдумано, прямо інстинктово у користь загального інтересу, забуваючи свої дрібні справи й свої дрібні спори.

Було в часі конвенції чимало хвиль сповнених патріотичного підйому, чимало закликів до національної жертвенности в тій чи іншій формі. І все тоді цілий великий збір реагував, як одна людина, все виносив непомильні рішення по лінії національних інтересів. І все в хвилях підйому, чи то були подивугідна промова місцевого губернатора, чи заклик найвищого авторитету на конвенційній залі, нового голови Союзу, чи привіт братньої організації, все тоді очі більшости делегатів притемнювались слізми глибокого зворушення, видимим знаком шляхетности їхніх душ. І були це ті самі дорогоцінні сльози, якими вони колись у давні роки прощали, покидаючи неволі, рідний край і рідні стріхи, відпливаючи в далекий заморський край. Як раніш так і сьогодні сльози ці свідчать про вічно живу любов до рідного краю, цей твердий і певний фундамент заморської України.

(Дальше буде).

ЗВІТ

зі жертв, зложених в ЗУАДКомітеті за квітень 1950.

Филаделфія, Па.: о. В. Коваленко $5.
Істон, Па.: Йосиф Тачалка $5.
Алентавн, Па.: Леонід Лисенко $10.
Проспектвил, Па.: Михайло Олексів $10.
Севіклей, Па.: Марія Івасик, чл. вкладка $5.
Джанет, Па.: Михайло Гирович, переслав згідно з тестаментом померлого шваґра Василя Петровича, Старшини при Січових Стрільцях — пожертву з таким призначенням: на Українських Повоєнних Інвалідів $200, на У. П. А. $100, на повоєнні європейські сироти $100.
Ковстин, Па.: Збірку перевела й переслала Надія Мокрій $ 46,55.
Алеквіпа, Па.: Т-во св. Николая, Відд. 120 УНС., переслав І. Монастирський, секр. $50.
Нюарк, Н. Дж.: В. Салабун, чл. вкладка $5, збірка на ювілею УНС, В. Салабун $20, М. Шумейко, чл. вкладка $5.
Трентон, Н. Дж.: Марія Комар, чл. вкладка $5, пожертва $5.
Мейвуд, Н. Дж.: Теодор Павлик $15.
Томс Ривер, Н. Дж.: Антін Рудницький, чл. вкл. $5, Марія Сокіл-Рудницька, чл. вкл. $5.
Милвилл, Н. Дж.: Укр. Прав. Церква св. Петра і Павла, о. В. Желехівський, дохід з концерту Т. Шевченка $37.
Клифтон, Н. Дж.: Теофіль Кулик $5.
Перт Амбой, Н. Дж.: Укр. Кат. Церква, о. И. Гарбо $20.
Ню Йорк, НИ.: Комітет Злучених Укр. Амер. Організацій, В. Горницький $75, ВолодимирСитак, чл. вкл. $10.
Бруклин, НИ.: Ф. Луканович, чл. вкладка $5.
Норт Коллінс, НИ.: М. Петручак $6.
Амстердам, НИ.: Іван Камінський $5.
Елмайра, НИ.: Гр. Левуш $5.
Дембури, Конн.: Братство Св. Николая, Відд. 381 УНС, М. Маркевич, секр. переслав $61, зложили: по $20: Яків Деєвський; по $10: Вовк Йосиф, Маркевич М.; по $5: Сверлик С.; по $2: Харищ Ф., Коник С.; по $1: Наконечний А., Павляк М.
Гартфорд, Конн.: Іван Ремес $5, Павлина Гадзевич, членська вкл. $5.
Вєнна, Мд.: Симон Шрамко $5.
Масси, Мд.: Гриць Майборода $20, о. Василій Буховка, чл. вкладка $5.
Сейлісбури, Мд.: Д. Деменко, чл. вкладка $5.
Сіселтавн, Мд.: Данило Возняк, чл. вкладка $4.
Дарлінґтон, Мд.: Василь Мельник, чл. вкладка $5.
Йонґставн, Ог.: З похорону бл. п. Василя Сетника, збірка $40.
Вадсворт, Ог.: Анна Олексяк $5.
Лорейн, Ог.: Володимир Горський, чл. вкл. $5, пожертва $5.
Клівленд, Ог.: Петро Кузьма $5.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДЕНБЕРІ, КОНН.

Збірка на ЗУАДК.

На переселенчу акцію ЗУАДКомітету зложили: Яків Деєвський $20, а по $10: Йосиф Вовк, М. Маркевич і М. Лукашевич; С. Сверюк $5; по $2: Ф. Хариш і С. Коник; по $1: К. Наконечна і М. Павляк. Разом вислано до ЗУАДКомітету в Филаделфії $61.

М. Маркевич,
секр. 381 від. УНС.

ГЕМСТЕД, Н. И.

Пластова молодь при праці.

Пласт наша гордість і мрія! Так може сказати гемпстедське громадянство про свою пластову групу, яка недавно зорганізована тут двома пластовими сеніорами: Андронком Копистянським і Миколою Курчаком. Група ця від початку зараз взялася з пластовим завзяттям і витривалістю до праці й за цей короткий час свойого існування вспіла вийти перед громадянство з вислідами своєї праці й зміла здобути признання і симпатії не тільки для себе, але й для цілого українського пласту як такого.

Наше гемпстедське громадянство мало нагоду бачити вже кілька імпрез зорганізованих тією пластовою групою. Першою імпрезою були роковини бою під Крутами зо святковим рефератом п. Миколи Курчака, співами, деклямаціями та зо сценкою — спеціально уложеною одним з членів групи. Другою імпрезою були роковини відродження нашої Срібної Землі — Карпатської України зо святковим словом п. А. Копистянського. Дальшою імпрезою — вже під голим небом — була традиційна пластова свято-юрська Ватра.

Та одначе чи не найуспішнішою імпрезою — був пластовий чайний вечір 28 травня 1950 — полученний з веселою частиною, де громадянство гості разом з цим невеликим числом пластунів під проводом цих двох пласт.-сеніорів в дружній і щирій зустрічі провело час — заповнюваний скечами — укладу цих же пластунів — піснями, чи короткими докладами про український пласт і пластове життя. Після веселого чайного Вечора гості мали нагоду бути на сеніорській Ватрі 8-го Сеніорського Куреня ім. Гр. Орлика, якого осідок в Гемпстеді й який того дня палив свою святкову Ватру з нагоди свого Курінного Свята: З нагоди цього дня зібрано добровільними датками на український пласт $30.

Кромі цього заходом тієї Пласт. Одиниці, б. Усусусів і Ліги Укр. Католицької Молоді відсвятковано теж 35-ліття бою на Маківці, на програму чого зложилися стрілецькі пісні (хор Ліги Молоді), реферат ред. Островерхи М. (Усусус) і деклямація п. Лідії Фірчук (пласт.).

Всі ці імпрези проходили з гарним моральним успіхом і громадянство наше радіє, що має в себе таку організацію як пласт, бо має в чиї руки віддати виховання своєї молоді.

Наші старші імігранти належно теж оцінили ролю пласту та вписують своїх дітей — вже тут роджених — до пластової організації — пізнали бо, що дійсно „...в пласті росте новий люд".

М. К.

Джолієт, Ілл.: Т-во Т. Шевченка, Відд. 111 УНС, Коляда Іван Гуцель $33.
Шікаґо, Ілл.: Данило Рішовський, чл. вкл. $5, Г. Шаук $6.
Блюмфілд, Міш.: Вишневський, чл. вкл. $5.
Стендиш, Міш.: Анна Ренен Буч $10, Іванна Буч $5.
Вилмінґтон, Дел.: Аполлонія Галан, чл. вкладка $5.
Дітройт, Міш.: Укр. Капеля Бандуристів, дохід з концерту $153,19.
Амгерст, Масс.: Г. Ковбаса, чл. вкладка $5.
Джеферсонвил, Інд.: Іван Фур, чл. вкладка $5.
Елизабет, Н. Дж.: Димтро Пісечи, чл. вкл. $5.
Фелен, Мон.: С. Лисаковський, на „переселенчу акцію" $20.
Стилвостер, Окл.: Володимир Гуменицький, чл. вкл. $5, пожертва $5.
По $3: Д. Дубрівний, В. Бутенко; по $2: И. Павліха, В. Шпанко, Л. Юсенів, П. Романишин, П. Ухин, С. Коник, Ф. Бородієвич, Анна Зелик, Т. Руцицький, П. Гомель, В. Шпанко, І. Возняк, Т. Демитро, О. Яців; по $1: М. Басараб, І. Столяр, Марія Сосницька, М. Цебри, И. Дудар, А. Литвин, Г. Кобаса, І. Сапсай, І. Гутина, П. Слобідський, Я. Ставични, Р. Богач, М. Данкевич, В. Максименко, А. Сморжанюк, В. Шепльовський, Гр. Марищук, Марія Вовк, І. Павник, Ю. Мицишин, А. Сушко, М. Фил, К. Громоцка, М. З. Швайка, Марія Поторока, В. Кашуба, В. Матієнко, С. Зеленюк, І. Гавловський, Д. Керничний, Анна Лапік, А. Глепач, А. Ухин, П. Молодець, И. Фриц, А. Морозовський, О. Клюханович, С. Закурило.

United Ukrainian American Relief Committee, Inc.
P. O. Box 1661, Phila. 5, Pa.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

В. М. — Можна припускати, що воно дістається до відповідних американських кол. До того такі речі використовуються одночасно для меморандумів. Теперішній наклад виносить понад 15,000.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Українським Героям.

28 травня ц. р. в УАПЦеркві у Дітройті о. мітрат Житинський в сослуженні о. протодиякона Бриня відслужили панахиду за спокій Душ сл. п. Симона Петлюри, Головного отамана військ УНР та сл. п. полк. Євгена Коновальця.

На символічній труні лежав військовий шолом а з трьох боків труни висіли хрести, якоми український уряд нагороджував героїв визвольних змагань.

Біля труни стояла почесна варта двох вояків-моряків з крісами, двох старшин в уніформі військ УНР — один з українським державним прапором, — другий — з прапором військовим, що в 1919-1920 рр. запалював вояків до боротьби з поконвічним московським ворогом. Посередині стоям цивільний з американським прапором, під яким українці і всі антибольшевицькі народи знайшли собі захист.

Під час панахиди о. Житинський в змістовній промові схарактеризував життя і діяльність великого державного мужа С. Петлюру як історичну постать і приклад для воюючої України, а також згадав геройчні діла полк. Є. Коновальця. І хоч агенти кривавого большевизму фізично знищили найдорожчих синів України, але дух і діла їх вічно житимуть в наших серцях — закінчив о. Житинський.

Підчас панахиди зібрано для інвалідів визвольних змагань, що перебувають в Европі $49.

(Олз.).

Нові іміґранти

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Герсі" до порту в Ню Йорку дня 15-го червня:

Аврамець Константин; Яськів Роман, Олександра, Лідія; Кізяк Володислав, Віра, Леокадія; Мартинюк Микола, Анна, Михайло, Армін-Богдан; Шкодин Михайло, Анна, Михайло; Тернопільський Володимир, Стефанія, Роман, Володислава; Балич Катерина; Білий Михайло, Агнешка; Бувенко Емілія, Анна; Чорний Віктор; Дзвоник Анастазія, Марія; Ференцевич Євген-Юрій, Ольга; Гедзик Катерина, Василь; Гайдученко Федір, Параска, Катерина; Коссак Осип, Марія; Крицька Олена, Лариса, Ганна, Віра; Кривуцик Іван, Василина; Лазуренко Сергій; Матійцьо Петро; Полтавченко Григорій, Галина; Попович Петро; Рибак Роман; Тіхмановнч Константин, Юлія; Турецький Микола; Фешовець Іван.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в суботу, 17. червня, в парохіяльній галі, при 74 Геррис Еве., в год. 7:30 ввечір точно. Просимо всіх членів прийти на ці збори. Будуть важні справи до обговорення і до полагодження. Також на тих зборах будуть звіти делеґатів з 22. Конвенції УНСоюзу, тим буде добра нагода членам краще зрозуміти деякі статутові зміни. — І. Околіта, предс.; І. Кокольський, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 42, відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 2. попол., в У. Н. Домі, під ч. 237 Говп вул., Пасейк, Н. Дж. Участь всіх члениць і членів є обовязкова. Буде звіт делеґата з Конвенції УНС. — В. Лепет, предс.; П. Геповачук, фін. секр.; А. Ткачук, кас.; М. Котіс, рек секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Збори Тов. Верховинці, від. 184, відбудуться в пятницю, 16. червня, о год. 9. веч., в домі під ч. 2421 Second Ave., між 124 і 125 вулицями. — В. Гаджук, секр.

CLEVELAND, O. — St. Mary's Lodge No. 112 will hold its regular monthly meeting this Sunday, June 18, 1950 after second and third mass at the St. Peter and Paul Church Hall. — E. Laluk, Pres.; H. Prociw, Treas.; R. Kupchik, Flen. Sec.; M. Fedak, Rec. Sec.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. А. Бончевського, від. 10, повідомляє всіх члениць і членів, що збори відбудуться в неділю, 18. червня, зараз по Сл. Божій, в галі парохіяльній. Просимо всіх членів прийти на збори і заплатити свої залеглости. Буде звіт делеґата з Конвенції УНС. — В. Глива, секр.

ДІТРОЙТ, МИШ. — Бр. св. О. Николая, від. 175, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 18. червня, о годині 1-ій попол., в галі У.Н.Дому, під ч. 4655 Мартін вул. Просимо всіх членів прийти на означений час. Маємо важні справи до полагодження, крім інших справ буде звіт делеґатів з Конвенції УНС. Кожний член, котрий платить за часопис „Свободу", щоб конечно був присутний на зборах. — В. Братусь, предс.; В. Білінський, кас.; В. Бартош, секр.

СЕЙНТ ЛУЇС, МІЗ. — Піврічні збори Тов. Володимира, від 179, відбудуться в неділю, 18. червня, в галі У. Н. Дому під ч. 2838 Маґнолія вул., о год. 1. попол. Проситься членів і членкинь, місцевих і позамісцевих, прийти і вислухати звіту від делеґатів 22. Конвенції УНС. — М. Дмитришин, предс.; М. Кульчицький, кас.; М. Паращак, секр.

КАНЗАС СИТІ, КАН. — Бр. св. Володимира, від. 323, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що піврічні збори відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 2. попол., під ч. 38 Савт, 5. вулиця. Тому просимо всіх членів прибути на збори бо є важні справи до полагодження. — Д. Яремко, предс.; В. Феден, кас.; Д. Кархут, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 18. червня, о год. 12. вполудне, у салі при укр. прав. церкві, 2250 В. Кортез вул. Проситься всіх членів прийти на ці збори де буде звіт делеґата з 22. Конвенції УНС. — Меґас, предс.; Сливка, кас.; Когут, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Повідомляємо членів і члениць Бр. св. О. Николая, від. 106, що місячні і піврічні збори відбудуться в неділю, 18. червня, в домі відділів УНС 843 N. Western Ave., о год. 12. вполудне. Просимо усіх членів і члениць та нововписаних членів прийти обовязково. Делеґати здадуть звіти з Конвенції УНС. Просимо нововписаних членів, що мали в травни платити вкладки, а не заплатили, просимо негайно заплатити. — И. Коцовський, пр.; М. Попіль, кас.; Г. Дацьків, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 18. травня 1950 року помер у Вунсакет, Р. Ай.,

ВАСИЛЬ ПАСІЧНЯК,

довголітній член Тов. Запорозька Січ, від. 206, УНСоюзу в Вунсакет, Р. Ай., в 73. році життя.

Покійний походив зо села Голосків, повіт Товмач, Галичина.

Покійний полишив у смутку жену Марію, 3 сини, 2 дочки, 8 внуків і 1 правнуку. Похорон відбувся в суботу, 20. травня, при участи родини, членів відділу і знайомих. Тлінні останки відпроваджено до Української Православної церкви св. Михаїла, а потім на місце вічного спочинку.

В. И. П.

І. Кокольський, секр.

Дня 6. Червня 1950 р., помер у 61. році життя

НИКОЛАЙ ГОЛДЕР,

член Тов. Сокіл, від. 336 УНСоюзу, в Клівленд, О.

Покійний походив зі села Коровичі, повіт Перемишляни, Зах. Україна. Ветупив до Тов. Сокіл 1925 року.

Полишив у смутку жену Катерину, замужну дочку, Юлію Пацула і два внуки і брата Теодора в Канаді. Похорон відбувся при участи родини і членів Товариства з української православної церкви.

Г. Кисіль, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую Стрийка **СТЕФАНА БАБИЦЬ**, ур. в селі Вистріл, пов. Старий Самбір, Зах. Україна. Перед першою світовою війною приїхав до ЗДА. Хто знав би про місце перебування згаданого прошу писати: **Ivan Babycz 58½ Wanderpool Street, Newark 6, N. J.**

ІВАН ТУРЧМАНОВИЧ (з Ляйму), подай свою адресу і **РОМАНА КАССІЯНА**, котрий виїхав до Тунісу. Писати на адресу:

BOHDAN FEDOREC
86 Chestnut St., Willimantic, Conn.

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ"

Починаючи від 1. липня 1950 року передплата на „Свободу" для тих, що не є членами У.Н.Союзу буде така:

Річна передплата в Злучених Державах (крім Джерзі Сити) $10, піврічна $5.25, на три місяці $2.75.

В Джерзі Сити й закордоном річно $12, піврічно $6.50, на три місяці $3.50.

„Юкрейніен Вікли" (раз на тиждень) річно $3, піврічно $2.

Ця нова належитість за передплату відноситься до нових передплатників і тих, що відновляють передплату.

ТАРЗАН, ч. 2364. Тарзан затурбований долею Джени.

Склавши злочинні пляни, провідник ватаги поспішно гнав в напрямі табору...

...а між тим особа, на якій він хотів пімститися, йшла кульгаючи в напрямі до нього.

Несподівано господар джунглів пригадав собі погрозу Манзена проти Джени.

Він зіскочив з хребта Тантора і пігнав швидко вершками дерев в напрямі табору, де, як він думав, Джена ще перебувала в полоні.